

Vlaams Ministerie
van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Basisschool van het Gemeenschapsonderwijs - Koning Boudewijnschool te Oostkamp

	Hoofdstructuur	bao
	Instellingsnummer	1982
	Instelling	Basisschool Koning Boudewijn GO!
directeur		Marianne HINTJENS
adres		Marechalstraat 48 - 8020 OOSTKAMP
telefoon		050-84.19.71
fax		050-84.19.72
e-mail		bs.oostkamp@scarlet.be
website/URL		www.koningboudewijnschool.be
	Bestuur van de instelling	114041 - Scholengroep 25 Brugge-Oostkust te SINT-MICHIELS
adres		Rijselstraat 3_B - 8200 SINT-MICHIELS
	Scholengemeenschap	122952 - Oostkust te DE HAAN
adres		Einsteinlaan 1 - 8420 DE HAAN
	CLB	114471 - CLB v.h. GO De Klaver te BRUGGE
adres		Klaverstraat 49 - 8000 BRUGGE
	Dagen van het doorlichtingsbezoek	10/01/2012, 11/01/2012, 12/01/2012
	Einddatum van het doorlichtingsbezoek	12/01/2012
	Datum bespreking verslag met de instelling	06/02/2012
	Samenstelling inspectieteam	
	Inspecteur-verslaggever	Philippe Decruynaere
	Teamleden	Marianne Hollants

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	3
1. SAMENVATTING	5
2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING	7
2.1 Leergebieden in de focus	7
2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus	7
3. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGSVOORWAARDEN?	8
3.1 Kleuteronderwijs: Nederlands	8
3.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie	9
3.3 Lager onderwijs: Nederlands	10
3.4 Lager onderwijs: Frans	11
4. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	12
4.1 Begeleiding	12
4.2 Evaluatie	13
5. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	14
6. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	15
6.1 Wat doet de school goed?	15
6.2 Wat kan de school verbeteren?	16
6.3 Wat moet de school verbeteren?	16
7. ADVIES	17
8. REGELING VOOR HET VERVOLG	17

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de doorlichting van uw instelling¹ door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 geeft haar de opdracht hiertoe.

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de instelling de erkenningsvoorwaarden respecteert, of ze op systematische wijze haar eigen kwaliteit bewaakt en of ze zelfstandig de tekorten kan remediëren.

Het advies in dit verslag heeft betrekking op alle erkenningsvoorwaarden uitgezonderd de voorwaarden betreffende hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid.

Vanaf het schooljaar 2011-2012 vindt de controle op de erkenningsvoorwaarden betreffende bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne gelijktijdig met de doorlichting plaats. Deze controle op bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne resulteert in een afzonderlijk verslag. Alle verslagen worden gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de instelling karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de instelling
- proces: initiatieven die een instelling neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de instelling met haar leerlingen of cursisten bereikt.

Meer info over het CIPO-referentiekader vindt u op www.onderwijsinspectie.be.

De doorlichting bestaat uit drie fases: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en de verslaggeving.

Tijdens het vooronderzoek selecteert de onderwijsinspectie de onderwijsdoelstellingen en de procesindicatoren of -variabelen die het inspectieteam onderzoekt tijdens het doorlichtingsbezoek.

Tijdens het doorlichtingsbezoek verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

Het resultaat van de doorlichting is het doorlichtingsverslag.

Het doorlichtingsverslag vangt aan met een voor het brede publiek toegankelijke samenvatting. Het vervolgt met een beschrijving van de doorlichtingsfocus.

Tijdens een doorlichting zoeken de onderwijsinspecteurs een antwoord op drie onderzoeksvragen:

- In welke mate voldoet de instelling aan de onderwijsdoelstellingen? (het erkenningsonderzoek)
- In welke mate onderzoekt en bewaakt de instelling op een systematische manier de kwaliteit van de processen zodat deze bijdragen tot het bereiken/nastreven van de onderwijsdoelstellingen? (het kwaliteitsonderzoek)
- Is er in de instelling een algemeen beleid dat het mogelijk maakt om zelfstandig tekorten weg te werken? (het onderzoek 'algemeen beleid')

In drie hoofdstukken geeft de onderwijsinspectie een antwoord op deze vragen.

¹ Instelling: onderwijsinstelling of CLB (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 11°). Onderwijsinstelling: een pedagogisch geheel waar onderwijs georganiseerd wordt en waaraan een uniek instellingsnummer toegekend is (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 13°).

Om de kwaliteit van de processen in kaart te brengen gebruikt de onderwijsinspectie een kwaliteitswijzer. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de instelling bij haar activiteiten aandacht heeft voor

- doelgerichtheid: welke doelen stelt de instelling voorop?
- ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de instelling om efficiënt en doelgericht te werken?
- doeltreffendheid: worden de doelen bereikt en gaat de instelling dit na?
- ontwikkeling: heeft de instelling aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

Meer informatie over de kwaliteitswijzer vindt u eveneens op www.onderwijsinspectie.be.

Wat de instelling goed doet, wat de instelling kan verbeteren en wat de instelling moet verbeteren komt aan bod bij 'Sterktes en zwaktes van de instelling'.

Het doorlichtingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de instelling. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de instelling of van structuuronderdelen
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen als de instelling binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de instelling de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve verslag informeert de directeur van de instelling leerlingen, ouders en/of cursisten over de mogelijkheid tot inzage. De directeur van het centrum voor leerlingenbegeleiding informeert de centrumraad.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de instelling het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de instelling of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De instelling mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1. SAMENVATTING

De hoofdafdeling van de basisschool van het Gemeenschapsonderwijs 'Koning Boudewijn' is gelegen in de dorpskern van Oostkamp. In de onmiddellijke nabijheid is een vrij grote basisschool van een ander net gevestigd.

Het schooldomein ligt in een groene omgeving, oogt aantrekkelijk en geeft een verzorgde indruk. Zowel de klassen als de functionele ruimtes zijn smaakvol ingericht.

De wijkschool, gelegen in een groene omgeving aan de rand van de gemeente telt twee kleuterklassen en een eerste leerjaar.

Uit het doorlichtingsonderzoek blijkt dat de school **voldoet aan de erkenningsvoorwaarden**. De kleuterafdeling kan zowel voor het leergebied Nederlands als voor het leergebied wereldoriëntatie aantonen dat ze voldoet aan haar inspanningsverplichting om de ontwikkelingsdoelen na te streven.

Ook voor de lagere afdeling blijkt uit de leerlingenresultaten en het onderwijsleeraanbod dat de eindtermen voor de leergebieden Nederlands en Frans worden bereikt.

In de **kleuterafdeling** getuigt het onderwijsleeraanbod - zowel voor het leergebied wereldoriëntatie als voor het leergebied Nederlands - van een werkelijkheidsgerichte benadering. In alle klassen is het aanbod geïntegreerd in thema's die veelal aansluiten bij de leef- en belevingswereld van de kleuters. De inrichting van de speelleerhoeken, het materialenaanbod, de afstemming op de mogelijkheden van de kleuters en de talrijke ontdekkingskansen dragen bij tot de kwaliteit van beide leergebieden.

De teamleden doen inspanningen om activiteiten te plannen die kleuters voldoende kansen bieden om zelf te experimenteren en te exploreren. Daarnaast komt zowel in het klasbeeld als in de activiteiten tot uiting dat het team veel belang hecht aan de ontwikkeling van de taalvaardigheid. De meeste leerkrachten bevorderen bewust de actieve en passieve woordenschat van de kleuters door hun correct en rijk taalgebruik. Zij hebben ook expliciet aandacht voor het verwerven van begrippen en het uitbreiden van woordenschat. De kleuteronderwijzers volgen de ontwikkeling van hun kleuters nauwgezet op. Dat doen ze door gericht te observeren en door testen af te nemen bij de oudste kleuters. De observatiecriteria van het diagnostische kindvolgsysteem sporen echter niet met de doelen die de leidsters vooropstellen waardoor het registreren van de vaststellingen eerder planlast veroorzaakt dan wel een meerwaarde betekent voor de begeleiding van de kinderen.

In de **lagere afdeling** baseert het team zich op onderwijsleermethodes en eigentijdse leermiddelen om het leergebied Nederlands te concretiseren. Omdat leerkrachten deze methodes vrij consequent volgen, is een evenwichtig onderwijsleeraanbod voor alle aspecten van het Nederlands grotendeels gegarandeerd. Daarnaast zorgt het talenbeleidsplan voor positieve impulsen bij de ontwikkeling van een krachtige taaldidactiek. Diverse acties op klas- en schoolniveau stimuleren het leesplezier en de taalontwikkeling. De school organiseert eveneens klasoverschrijdend niveaulezen. Het leesaanbod kan nog beter aansluiten bij de eigentijdse visie op leesontwikkeling. Resultaten van methodegebonden, genormeerde en koepelspecifieke toetsen tonen aan dat de meeste leerlingen de eindtermen Nederlands bereiken. De wijze waarop de meeste leerkrachten binnen hun klas differentiëren en de eerstelijnszorg organiseren, draagt ongetwijfeld bij tot de bevredigende resultaten die de school met haar leerlingen behaalt.

Het team evolueert voor het leergebied Frans gaandeweg naar een visie die overeenkomt met de uitgangspunten van de eindtermen en het nieuwe leerplan. Om dit proces te activeren, maken de leraren gebruik van een recent ingevoerd onderwijsleerpakket. Mede hierdoor krijgt de mondelinge communicatie de bovenhand en kunnen de kinderen binnen een veilig leerklimaat de spreek- en luistervaardigheden oefenen. Betrouwbare outputresultaten tonen aan dat de meeste leerlingen de eindtermen Frans bereiken. De

school vult het verplichte aanbod Frans in de derde graad aan met taalinitiatie en taalsensibilisering vanaf de derde kleuterklas.

De school bouwde een sterke eerstelijnszorg uit wat in aanzienlijke mate bijdraagt tot een degelijke **leerbegeleiding**. In beide afdelingen neemt de klastitularis de verantwoordelijkheid om alle leerlingen zo goed als mogelijk op te volgen en te begeleiden. Dit gebeurt voornamelijk door middel van vrij intensieve remediëring en differentiatie waardoor zowel zwakke als sterkere leerlingen voldoende aandacht krijgen. In de lagere afdeling ondersteunt, naar gelang de noden, de GOK-leerkracht hierbij deze extra-begeleiding. Ook de aandacht voor een veilig pedagogisch klimaat met duidelijke focus op het welbevinden van de kinderen heeft ongetwijfeld een preventieve werking. Het multidisciplinair overleg resulteert bij het uittekenen van de tweedelijnszorg vaak in externe ondersteuning maar uitzonderlijk in een planmatig hulpplan.

Op schoolniveau is de overstap van een papieren versie naar een digitaal kindvolgsysteem in volle ontwikkeling. In de lagere afdeling zijn de mogelijkheden van het nieuwe volgsysteem maar in beperkte mate gekend. In de kleuterafdeling is het diagnostische kindvolgsysteem onvoldoende ondersteunend voor een doelgerichte begeleiding van de kinderen met ontwikkelingsproblemen.

Wat de **evaluatiepraktijk** betreft, staat de school nog aan het begin van een ontwikkelingsproces. Het schoolteam heeft nog geen gemeenschappelijke visie op evalueren. Bovendien hebben verschillende leerkrachten weinig zicht op de suggesties en richtlijnen die het leerplan over evaluatie geeft. Toch slagen sommige teamleden erin om waardevolle initiatieven te ontwikkelen die bijdragen tot een brede evaluatie.

Tot slot is de wijze waarop de directie en het leerkrachtenteam enthousiast en gedreven samenwerken om in een sfeer van wederzijds respect en wederzijdse waardering kwaliteitsvol onderwijs na te streven, kenmerkend voor **het algemeen beleid van de school**. De veranderingsbereidheid en de grote inzet van alle teamleden zijn hierbij belangrijke hefboomen. De school kan echter nieuwe initiatieven nog meer baseren op een doordachte behoeftebepaling.

De inspectie besluit deze doorlichting dan ook met **een gunstig advies** en een aantal aanbevelingen die de school kunnen ondersteunen in haar verdere ontwikkeling.

2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting heeft de inspectie leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen geselecteerd voor onderzoek tijdens de doorlichtingsbezoeken.

2.1 Leergebieden in de focus

Kleuteronderwijs
Nederlands
wereldoriëntatie
Lager onderwijs
Nederlands
Frans

2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus

Onderwijs
Begeleiding
Leerbegeleiding
Evaluatie
Evaluatiepraktijk

3. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGS-VOORWAARDEN?

Het onderzoek naar het voldoen aan de erkenningsvoorwaarden levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op:

3.1 Kleuteronderwijs: Nederlands

Voldoet

Motivering

- De school **toont aan** dat ze de leerplandoelen op een geïntegreerde wijze nastreeft.
- Binnen elk thema selecteren de kleuteronderwijzeressen relevante leerplandoelen en integreren ze doelgericht **talige activiteiten**. In verschillende klassen gebruiken ze hierbij divers eigentijds **bronnenmateriaal** dat nieuwe ideeën aanreikt om onder meer de taalontwikkeling te stimuleren.
- De leerkrachten maken gebruik van een specifieke **woordenschatlijst** per thema. Voor de schoolthema's zijn de woordenlijsten na overleg gradueel opgebouwd.
- Op geïntegreerde en actieve wijze bieden de titularissen de kleuters maximale leer- en ontwikkelingskansen aan in een **positief klasklimaat**. Het aanbod is vooral gericht op taalverwerving en op het bevorderen van de mondelinge vaardigheden. Spreken en luisteren krijgen maximale kansen in de vele praat- en kringmomenten.
- Uitdagende activiteiten, vertrekkend vanuit de leefwereld en de vragen van kleuters, sporen hen aan om actief deel te nemen aan het opbouwen van de eigen **taalvaardigheid**. Daarbij heeft de school oog voor innovatieve talige activiteiten (verteltheater, digitale prentenboeken, samenwerking met de bibliotheek...).
- De **klasorganisatie** in alle groepen is voortreffelijk. De geleide groepsactiviteiten worden afgewisseld door begeleide activiteiten van een deelgroep in een vrije keuzehoek. De taal die de leerkrachten hierbij hanteren, is niet alleen hartelijk en ondersteunend maar ook **correct Standaardnederlands**. Voor kleuters met een ontwikkelingsvertraging voorzien de teamleden extra ondersteuning.
- In de combinatieklassen voorzien leerkrachten bij een aantal activiteiten een **gedifferentieerd aanbod** voor de verschillende leeftijdsgroepen om zo aan te sluiten bij het ontwikkelingsniveau van de kleuters.
- De investering van de **GOK-lestijden** op kleuterniveau is minimaal. Enkele GOK-lestijden worden gebruikt om de klasgrootte te beperken. Daarnaast kan een GOK-leerkracht voor een beperkt aantal lestijden oudste kleuters individueel of in deelgroepjes begeleiden.
- De ontwikkeling van de kleuters binnen dit leergebied wordt op klasniveau nauwgezet opgevolgd. De gerichte observaties, de resultaten op genormeerde tests (voor de oudste kleuters) en de overgangsgesprekken dragen bij tot een **zorgvuldige beeldvorming**. Op schoolniveau is het diagnostische volgsysteem niet congruent met de vooropgestelde leerplandoelen.
- De kleuterafdeling levert inspanningen om de aansluiting op de lagere afdeling probleemloos te laten verlopen. Veelvuldig informeel overleg en **niveauoverschrijdende activiteiten** werken drempelverlagend en creëren een sterke verbondenheid.
- In relatie met de doelen voor lichamelijke opvolging is er op een muzische manier aandacht voor **schrijfinitiatie**. Kinderen maken op grof- en fijnmotorische manier kennis met voorbereidende schrijfbewegingen en schrijfoefeningen.
- De meeste teamleden volgden **nascholing** om zich te verdiepen in aspecten van de thematiek van het taalvaardigheidsonderwijs. Ook de kennismaking, introductie en verwerking van de nieuwe eindtermen gebeurde op een doordachte wijze.

- Een aantal acties uit het **talenbeleidsplan** zijn gericht op het bevorderen van de leesvoorwaarden en het stimuleren van de ontluikende geletterdheid (lettermuur, auditieve training, ...).
- De interesse voor andere talen wordt bij de oudste kleuters gewekt door taalsensibilisering Frans.

3.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

Motivering

- De school **toont aan** dat ze de leerplandoelen voor het leergebied wereldoriëntatie in thema's nastreeft.
- Binnen elk thema selecteren de kleuteronderwijzeressen relevante leerplandoelen en integreren ze doelgericht **wereldoriënterende activiteiten**. In verschillende klassen gebruiken ze hierbij divers eigentijds **bronnenmateriaal** dat nieuwe ideeën aanreikt.
- De **themakeuze** wordt meestal bepaald door de jaarkalender waarbij combinatieklassen in een tweejarige cyclus voorzien. Ook de interesse van de kleuters kan bepalend zijn voor de themakeuze maar eveneens de actualiteit en schoolprojecten (Comenius, voorleesweek, gezondheidsbeleid...). Sommige thema's beogen expliciet doelen uit een bepaald domein (gevoelens, techniek...). De uitwerking van thema's is onderwerp van gesprek tijdens formele en informele overlegmomenten.
- Doorheen terugkerende activiteiten beogen leerkrachten leerplandoelen uit de domeinen tijd en natuur. De kalenders en takenborden zijn over de klassen heen op elkaar afgestemd. De meeste leerkrachten wenden ze functioneel aan om kleuters onder andere met **tijdsbegrippen** in contact te brengen.
- In de combinatieklassen voorzien leerkrachten bij een aantal activiteiten een **gedifferentieerd aanbod** voor de verschillende leeftijdsgroepen om zo aan te sluiten bij het ontwikkelingsniveau van de kleuters.
- De leerkrachten maken gebruik van specifieke **begrippenlijsten** die gradueel zijn opgebouwd.
- De teamleden gebruiken een turflijst om het aanbod van de leerplandoelen binnen het leergebied te **bewaken**. Uit gesprekken blijkt dat verschillende leraren dit bewakingsinstrument ervaren als planlast.
- In de meeste klassen gaat er ruime aandacht naar **waarnemingsactiviteiten** waarbij leerkrachten de kleuters doelbewust uitdagen om via een explorerende en experimenterende aanpak hun omgeving te verkennen. De natuurlijke exploratiedrang van de kinderen wordt ook gestimuleerd door uitstappen en bezoeken.
- Er is ruime aandacht voor de betrokkenheid van de kleuters op het thema. De **denkontwikkeling** van de kleuters binnen dit leergebied wordt op klasniveau opgevolgd. Op schoolniveau is het volgsysteem niet congruent met de vooropgestelde leerplandoelen.
- Op geïntegreerde en actieve wijze bieden de titularissen de kleuters maximale leer- en ontwikkelingskansen aan in een **positief klasklimaat**. Het aanbod is gericht op exploreren, experimenteren en dialogeren.
- De **klasorganisatie** in alle groepen is voortreffelijk. Tijdens de geleide groepsactiviteiten, in het bijzonder de waarnemingen, hanteert de leerkracht het Standaardnederlands als omgangstaal.
- In het kader van het **gelijke onderwijskansenbeleid** concretiseert het team - via prenten, pictogrammen, foto's - een aantal leefregels die een harmonieus samenleven bevorderen.
- De investering van de **GOK-lestijden** op kleuterniveau is minimaal. Enkele GOK-lestijden worden gebruikt voor om de klasgrootte te beperken. Daarnaast kan een

GOK-leerkracht voor een beperkt aantal lestijden oudste kleuters individueel of in deelgroepjes begeleiden.

- Alle leerkrachten nemen initiatieven die de **zelfredzaamheid en de verzelfstandiging** van de kleuters bevorderen. Afspraken om deze initiatieven op elkaar af te stemmen en de groei naar zelfstandigheid gradueel op te bouwen hebben nog groeikansen.
- Er is ruime aandacht voor de **nieuwe eindtermen** natuur en techniek. Deze werden doelgericht geïntroduceerd en worden in de klaspraktijk gaandeweg geïmplementeerd in de themabundels.

3.3 Lager onderwijs: Nederlands

Voldoet

Motivering

- Op basis van haar onderwijsleeraanbod en de leerlingenresultaten toont de school aan dat ze de **leerplandoelen Nederlands bereikt**. Het bereiken van deze doelen is een formeel criterium om een getuigschrift te verwerven.
- Een aantal **outputgegevens** wijzen op de leerplanrealisatie. Via methodegebonden en genormeerde toetsen volgt de school de vorderingen van de leerlingen voor Nederlands op. De genormeerde toetsen peilen hoofdzakelijk de eerder technische vaardigheden (spelling, technisch lezen). De opvolging van de vorderingen van de andere taalvaardigheden (begrijpend lezen, spreken, luisteren, schrijven) gebeurt via de toetsen uit het onderwijsleerpakket.
- Op het einde van de basisschool participeert de school met haar oudste leerlingen aan **netspecifieke proeven**. Uit de resultaten van deze proeven blijkt dat de meeste leerlingen de getoetste eindtermen behalen. De cultuur om de resultaten van haar leerlingen te vergelijken met de resultaten van andere scholen en op basis van deze analyse de eigen werking in vraag te stellen, is in ontwikkeling.
- De school opteerde voor een onderwijsleermethode **aanvankelijk lezen** die de beginnende lezertjes boeit en aansluit bij het onderwijsleerpakket dat in de andere leerjaren vrij consequent gebruikt wordt. Naast het aanbod **voortgezet technisch lezen** uit de taalmethode organiseert de school structureel niveaulezen. Het leesaanbod voor niveaulezen sluit niet aan bij de eigentijdse visie op leesontwikkeling en is sterk verouderd.
- Leerkrachten hebben aandacht voor de integratie van sommige taalactiviteiten in andere leergebieden. Voornamelijk in de leergebieden muzische vorming en wereldoriëntatie zijn sporen van **horizontale samenhang** herkenbaar.
- Hoewel de school veel tijd investeert in **spelling en technisch lezen**, blijkt uit de planningsdocumenten van de leerkrachten en de schriften van de kinderen dat er ook voldoende belangstelling is voor de **andere taalvaardigheden** zodat de **verschillende domeinen** binnen dit leergebied vrij evenwichtig aan bod komen.
- Diverse acties stimuleren het **leesplezier** en de **taalontwikkeling**. De bibliotheekbezoeken, de aandacht voor boekpromotie en de initiatieven om kennis te maken en voeling te krijgen met andere talen zijn hiervan expliciete voorbeelden. Mede hierdoor krijgen de kinderen veel stimuli om hun taalvaardigheid te ontwikkelen.
- Planmatige **differentiatie** als preventieve zorgmaatregel is in de klasdagboeken weinig terug te vinden. Toch maken leerkrachten volop gebruik van de differentiatiemogelijkheden binnen de methode. Daarnaast hebben de teamleden aandacht voor tempodifferentiatie of een aanbod van extra oefenmiddelen. In sommige klassen wordt in samenwerking met de GOK-leerkracht soms een gedifferentieerd oefenpakket aangeboden.
- Na goedkeuring en in overleg met de ouders zijn er aparte **leertrajecten** voor kinderen voor wie de vooropgestelde leerdoelen niet haalbaar zijn.

- De school organiseert voldoende begeleiding voor taalzwakke leerlingen. De **zorgverbredende interventies** van de GOK-leerkracht hebben vooral tot doel de spelling- en leesmoeilijkheden aan te pakken. Deze hulpverlening is vooral gericht op remediëring.
- Voor leerlingen met **specifieke leerproblemen** of een geattesteerde taalstoornis gelden compenserende of dispenserende maatregelen. Toch kan de ondersteuning nog effectiever uitgebouwd worden. Een aanzienlijk aantal kinderen krijgt externe hulp (GON, revalidatie, logopedie...). De contacten met de externe hulpverleners zijn in de meeste gevallen ondersteunend.
- Verschillende teamleden hanteren **gevarieerde werk- en groeperingsvormen** om de leerlingen maximaal bij het lesgebeuren te betrekken. Soms doen leraren een beroep op de mogelijkheden van de sterkere leerlingen om hun klasgenoten te helpen.
- Via **contract- of hoekenwerk** proberen verschillende teamleden de leerlingen kansen te bieden om de leerstof op een andere manier in te oefenen.
- Het doelenrapport getuigt van een evenwichtige **rapportering** over de verschillende domeinen en biedt voldoende informatie over de vorderingen van de kinderen.
- Vanuit het **talenbeleidsplan** is er ruime aandacht voor het verder ontwikkelen en optimaliseren van een krachtige taaldidactiek. De tips uit het project 'Taal doorheen de hele dag' zijn hierbij richtinggevend.
- Het schoolteam is betrokken in een nascholingsproject waarbij de principes van het ADI-model (Activerende Directe Instructie) worden geïntroduceerd. Hierdoor verhoogt de aandacht voor een **effectieve en efficiënte didactische aanpak** en doelgerichte begeleiding van de leerlingen.
- Geregeld krijgen teamleden de kans zich tijdens studiedagen of personeelsvergaderingen te verdiepen in bepaalde aspecten van het taal(vaardigheids)onderwijs. Ook maakte het team kennis met het vernieuwde leerplan Nederlands.

3.4 Lager onderwijs: Frans

Voldoet

Motivering

- De leraren baseren zich in hoofdzaak op een **onderwijsleerpakket** om de leerplandoelen te realiseren. Hierdoor bewaken ze de volledigheid, de continuïteit en de gradatie van de leerinhouden. Sinds dit schooljaar is ook in het zesde leerjaar de vernieuwing van dit pakket geïntroduceerd. Zo wil de school rekening houden met de nieuwe eindtermen en leerplandoelen. Het bereiken van deze doelen is een formeel criterium om een getuigschrift te verwerven.
- De school voldoet aan de **verwachtingen** betreffende de vooropgestelde **onderwijstijd** voor dit leergebied.
- Het team evolueert voor Frans van een **visie** die focust op woordenschatverwerving, foutloos schrijven en de opbouw van grammaticale kennis naar een visie die meer overeenkomt met de **uitgangspunten** van de eindtermen en het leerplan. Leraren zijn er zich van bewust dat ze bij de kinderen vaardigheden moeten stimuleren waarmee ze Frans op een beperkt niveau kunnen gebruiken als communicatiemiddel.
- In het **onderwijsaanbod** is er voldoende aandacht voor luisteren, spreken, lezen en schrijven. Uit de planningsdocumenten en de observaties blijkt dat de leraren nog weinig doelgericht kansen creëren om een actieve mondelinge interactie tussen de leerlingen na te streven.
- Mede door een gepast gebruik van het elektronische bordboek en de materialen aangeboden vanuit het onderwijsleerpakket slagen de leerkrachten erin om het taalonderwijs levendig en aantrekkelijk te maken voor de leerlingen. Een

gedifferentieerd aanbod voor kinderen met een geattesteerde taalstoornis komt zowel in de planningsdocumenten als in de uitvoering nog niet voor.

- De leraren integreren informatie- en communicatietechnologie (ICT) in het lesgebeuren, geven de kinderen positieve feedback en bevorderen via succeservaringen de **motivatie** en de **spreekdurf**.
- De **randvoorwaarden** die het contact van de kinderen met Frans bevorderen zijn nog niet optimaal. Hieraan kan tegemoet gekomen worden door o.a. het aanbod aan jeugdboeken of strips en ondersteunende audiovisuele leermiddelen te verruimen.
- Er zijn nog geen afspraken gemaakt voor het gradueel aanwenden van eenvoudige instructies als middel om de leerlingen vertrouwd te maken met het begrijpen en uitvoeren van korte opdrachten.
- De leerlingen voelen zich voldoende uitgedaagd om te participeren aan de les. De leerkrachten stimuleren de leerlingen om hun spreekangst te overwinnen.
- De school vult het verplichte aanbod Frans in de derde graad aan met **taalinitiatie en taalsensibilisering**. De leerkrachten laten de leerlingen op geregelde tijdstippen kennis maken met de Franse taal. Het aanbod wordt hoofdzakelijk gestuurd door het gebruikte onderwijsleerpakket. Taalplezier en basisvertrouwen zijn duidelijk herkenbare initiatiedoelen.
- De betrokken leerkrachten die instaan voor taalinitiatie Frans vermijden formeel talenonderwijs. Het team slaagt erin om op een speelse manier de taalinitiatie te realiseren met een sterke nadruk op het mondelinge taalgebruik in situaties waarin de kinderen durven meedoen, plezier beleven, willen nabootsen en openstaan voor de nieuwe klank- en taalervaring.
- De **evaluatie** van het leergebied is in ontwikkeling. De leraren hebben recent meer aandacht voor het evalueren van (mondelinge) vaardigheden. Hoofdzakelijk op basis van methodegebonden toetsen vormen leraren zich een beeld van de leerlingenevolutie.
- De **rapporteringspraktijk** biedt tot hiertoe vooral een beeld van de bereikte technisch-cognitieve aspecten. Over de verworven mondelinge communicatieve vaardigheden geven de rapporten eerder beperkt informatie.
- Het behoort nog niet tot de schoolcultuur om (na de introductie van een nieuwe onderwijsleermethode) te **reflecteren** op de eigen onderwijspraktijk en de effecten ervan systematisch te analyseren. Ook de praktijkervaringen bij taalinitiatie en taalsensibilisering zijn zelden onderwerp van overleg.
- In het kader van de recente leerplanaanpassingen en de introductie van het nieuwe onderwijsleerpakket volgden de betrokken teamleden verschillende nascholingen. Dit heeft ongetwijfeld een positieve invloed op de **deskundigheidsbevordering** van deze leraren.

4. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of -variabelen levert het volgende op:

4.1 Begeleiding

4.1.1 Leerbegeleiding

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning
- ontwikkeling.

Motivering

- De school ontwikkelde een **zorgvisie** op basis waarvan ze haar zorgbeleid concretiseert. De laatste schooljaren bevordert de stabiliteit binnen het zorgteam in grote mate de uitvoering van deze zorgvisie.
- Binnen haar **zorgbeleid** realiseert de school een duidelijk preventieve werking vanuit een veilig pedagogisch klimaat met aandacht voor een positief zelfbeeld, welbevinden en betrokkenheid van de leerlingen.
- In alle klassen heerst een **stimulerend pedagogisch klimaat** wat in belangrijke mate bijdraagt tot het welbevinden van de kinderen. Zowel leerkrachten als andere personeelsleden gaan op een warme en zorgzame wijze om met de kinderen.
- Het schoolteam richt zich vooral op **eerstelijns- en intuïtieve zorg** binnen de leerbegeleiding. Op basis van observaties en naar aanleiding van de analyse van de toetsresultaten voorzien zij, zowel voor zwakkere als voor sterkere leerlingen, remediëring of differentiatie voor groepjes of individuele leerlingen. Het is eerder uitzonderlijk dat leerkrachten doelgerichte begeleiding voor langere tijd binnen hun klaspraktijk voorzien.
- De ondersteuning door de GOK-leerkracht in de **lagere afdeling** bestaat hoofdzakelijk uit extra begeleiding van leerlingen. Leerlingen met een hulpvraag worden door de klastitularis gesignaleerd. De betrokken kinderen worden individueel of in kleine groepjes begeleid. Dit gebeurt zowel klasintern als klasextern.
- In de **kleuterafdeling** fungeren de leidsters als spilfiguur voor de realisatie van de eerstelijnszorg.
- Via regelmatige **observaties** houden de titularissen een zicht op de ontwikkeling van het individuele kind. Ze beogen niet enkel de evolutie van de verstandelijke ontwikkeling, maar hebben ook oog voor de andere persoonlijkheidscomponenten.
- De overstap van een papieren versie naar een **digitaal kindvolgsysteem** is in volle ontwikkeling. De school heeft de congruentie tussen het diagnostisch volgsysteem voor de kleuterschool en de vooropgestelde doelen onvoldoende nagetrokken. De mogelijkheden van het recent ingevoerd digitaal kindvolgsysteem voor de lagere school zijn nog onvoldoende gekend en worden hierdoor nog weinig benut door de teamleden.
- Het **multidisciplinair overleg** komt vaak tot afspraken over externe ondersteuning. Het uittekenen van een doelmatig en planmatig hulpplan is nog in ontwikkeling. Vaak gebeurt er een doorverwijzing naar externe hulpverleners of doet het team een beroep op de ouders.
- Voor verschillende leerlingen is er ondersteuning door **externe hulpverleners** of GON-begeleiding. De school streeft naar een vlot verloop van de samenwerking en heeft in de meeste gevallen een duidelijk zicht op de inhoudelijke invulling van de begeleiding. Voor leerlingen met specifieke leermoeilijkheden gelden ook compenserende of dispenserende maatregelen.
- Het team heeft behoorlijke aandacht voor de **ontwikkeling** van de leerbegeleiding. De zorgcoördinator en de GOK-leerkracht en bepaalde teamleden volgen geregeld nascholing om op de hoogte te blijven van recente onderwijsontwikkelingen (o.a. model activerende directe instructie).
- Er zijn nog groeimogelijkheden en kansen om de aandacht voor **interne kwaliteitszorg** en de evaluatie van de effecten van zowel de leerbegeleiding als de GOK-werking te optimaliseren.

4.2 Evaluatie

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:
- ontwikkeling.

4.2.1 Evaluatiepraktijk

Motivering

- Hoewel de school geregeld haar leerlingen evalueert, gebeurt dit nauwelijks vanuit een gemeenschappelijk gedragen **visie**.
- Voor de leergebieden waarvoor de school een onderwijsleermethode hanteert, zijn de bijhorende **methodegebonden toetsen** vaak richtinggevend voor de evaluatie.
- Er is duidelijk aandacht voor de **observatie van kleuters** op sleutelmomenten in hun ontwikkeling. De afstemming tussen de observatie-items en de vooropgestelde leerplandoelen is echter niet optimaal.
- In de lagere afdeling maken de leraren voor de leergebieden **Nederlands en wiskunde** gebruik van genormeerde toetsen om een aantal ontwikkelingsevoluties op te volgen en bij te sturen. Ook de deelname aan centrale proefwerken (van een andere onderwijskoepel) op het einde van de basisschool laat het team toe de resultaten van de leerlingen voor deze leergebieden te vergelijken met het Vlaamse gemiddelde en het gemiddelde van het eigen onderwijsnet. Eén en ander leidt nog niet tot mogelijke bijstellingen.
- Alle teamleden bevestigen de kinderen, stimuleren hun positief zelfbeeld en moedigen hen aan via motiverende mondelinge en schriftelijke toelichting. Werkjes van leerlingen worden **regelmatig met zorg nagezien** en op positieve wijze voorzien van feedback.
- De suggesties en richtlijnen met betrekking tot evaluatie - zoals deze in het **leerplan** terug te vinden zijn – worden voor een aantal leergebieden nog niet toegepast. Zo krijgt muzische vorming een kwalitatieve beoordeling die nog resulteert in een cijfer op het rapport.
- Binnen enkele leergebieden zijn in sommige klassen **foutenanalyses** aan de orde. Voor diverse domeinen beperken leraren zich echter meestal tot het bijhouden van puntenscores.
- Voor de begeleiding van **de overgang naar het eerste leerjaar** maakt de school gebruik van genormeerde tests en de eigen observatiegegevens. De verzamelde informatie heeft een voorspellende waarde.
- Verschillende leraren hebben aandacht voor een gedifferentieerde evaluatie. Het illustreert de bereidheid van het team om vernieuwingen en ontwikkelingen te integreren in de onderwijspraktijk.
- De school **stelt** haar **evaluatiepraktijk in vraag** en is wat dat betreft volop in ontwikkeling. Stilaan slagen sommige leerkrachten erin waardevolle initiatieven te ontwikkelen die bijdragen tot een brede evaluatie.

5. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op:

- De directeur hanteert een participatieve en stimulerende leiderschapsstijl die de meeste teamleden weten te waarderen. Het **participatief beleid** vertaalt zich o.a. in de oprichting van werkgroepen waardoor leerkrachten de kans krijgen om een aantal beleidsdomeinen mee vorm te geven. De directie probeert ook zoveel als mogelijk beslissingen te nemen in samenspraak met het hele schoolteam.
- Kenmerkend voor de school is het **enthousiasme** en de **gedrevenheid** van alle teamleden en de nauwe betrokkenheid bij het schoolleven. Uit tal van initiatieven die de school de afgelopen jaren ontwikkelde, blijkt de grote **veranderingsbereidheid** van het team. De meeste leraren doen heel wat inspanningen om hun klaspraktijk boeiend te houden.
- De school respecteert nog niet ten volle de verschillende stappen in het **onderwijsinnovatieproces**. Hierdoor groeien tal van nieuwe initiatieven nog weinig vanuit een behoeftenbepaling of grondige zelfevaluatie. Dit kan op termijn een bedreiging vormen voor de draagkracht van het schoolteam. Daarenboven belemmert het gebrek aan een gefaseerd implementatieproces de verankering van vele waardevolle acties. Ook is het soms onduidelijk hoe leerkrachten vernieuwingsinitiatieven in de praktijk implementeren en op welke wijze de school dit opvolgt en bewaakt.
- Binnen de thema's 'socio-emotionele ontwikkeling' en 'doorstroming en oriëntering' van de **GOK-werking** beoogde de school relevante doelstellingen. De effecten van de acties werden tijdens de zelfevaluatie in kaart gebracht. In overleg met alle teamleden werden enkele acties bijgestuurd. Verschillende acties die bijdragen tot de realisatie van de vooropgestelde doelen zijn verankerd in de school- en klaspraktijk (bijvoorbeeld: gevoelens en relatiewijzen benoemen en herkennen).
- Het **talenbeleidsplan** werd geconcretiseerd in een haalbaar actieplan. De directeur en de zorgcoördinator sturen de acties aan en bewaken de uitvoering. Recent werd het actieplan bijgestuurd op basis van relevante ervaringen, vaststellingen en feedback van leerkrachten.
- Het **zelfevaluerend vermogen** kan nog aan diepgang winnen door de informatie uit evaluatie (genormeerde tests en gegevens uit het kindvolgsysteem) op schoolniveau te verwerken en door de outcomes in het vervolgonderwijs te verzamelen, te analyseren en te benutten om de onderwijskwaliteit verder te optimaliseren.
- Dankzij de ondersteuning en **de samenwerking** van teamleden onderling en van teamleden en directie is er voldoende draagkracht in de school aanwezig om kwaliteitsvol onderwijs na te streven en te realiseren.

6. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- Het talige en thematische aanbod in de kleuterafdeling dat gericht is op het nastreven van de leerplandoelen Nederlands.
- Het wereldoriënterend thematische aanbod in de kleuterafdeling dat aansluit bij de belevingswereld van de kleuters en gericht is op het nastreven van de leerplandoelen wereldoriëntatie.
- De leerplanrealisatie voor het leergebied Nederlands in de lagere afdeling.
- De groeiende leerplangerichte aanpak voor het leergebied Frans.
- Het eigentijdse, samenhangende, evenwichtige en dynamische onderwijsaanbod in beide afdelingen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- De inspanningen en de inzet van de teamleden om een aangepaste begeleiding op maat van het individuele kind te organiseren.
- De goed uitgebouwde eerstelijnszorg met focus op een sterke binnenklasdifferentiatie.
- De expliciete aandacht voor het welbevinden van de leerlingen binnen een veilig en stimulerend pedagogisch klimaat.
- De opvolging van de ontwikkelingsevoluties van zowel kleuters als lagere schoolkinderen.

Wat betreft het algemeen beleid:

- Het enthousiasme en de gedrevenheid van alle teamleden en de nauwe betrokkenheid bij het schoolleven.
- De inzet en het engagement van het schoolbeleid, de democratische leiderschapsstijl en de gerichtheid op een participatieve besluitvorming.
- De concretisering van het talenbeleid in een haalbaar actieplan.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- De outputgegevens van de leerprestaties, de schoolloopbanen en het vervolgonderwijs doelgericht aanwenden om het rendement van het onderwijs te verhogen.
- De randvoorwaarden die het contact van de kinderen met Frans bevorderen optimaliseren.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- Het recent ingevoerde digitaal kindvolgsysteem implementeren in de lagere school.
- Het diagnostische volgsysteem in de kleuterschool afstemmen op de vooropgestelde leerplandoelen.
- Een visie ontwikkelen rond zowel productgerichte als procesgerichte evaluatie binnen de verschillende leergebieden.

Wat betreft het algemeen beleid:

- Nieuwe initiatieven introduceren vanuit een behoeftenbepaling of grondige zelfevaluatie.
- Een zorgvuldige selectie van prioriteiten met respect voor de draagkracht van het team nastreven.
- De implementatie van vernieuwingsinitiatieven tot op de klasvloer opvolgen.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

- Nihil

7. ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning

GUNSTIG

voor kleuteronderwijs en lager onderwijs.

8. REGELING VOOR HET VERVOLG

Nihil

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Philippe Decruynaere

Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling:

Voor kennisname
Het bestuur of zijn gemandateerde

Naam: